

แนวคิดประสิทธิภาพการบริหารการปกครองตนเองในยุคโลกาภิวัตน์
THE CONCEPT OF EFFICIENCY IN SELF-GOVERNMENT MANAGEMENT
IN THE ERA OF GLOBALIZATION

พระปลัดพี่ระพงค์ จิตธมโม, พระมหาธวัชชัย ธมมรังสี และ สุรกาญจน์ บุญกาวิ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Phrapalad Peerapong Thitathammo, PhramahaTawatchai Thammarangsi
and Surakarn Boongawin
Mahachulalongkomrajavidyalaya University
E-mail: Peerapong.cho@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดประสิทธิภาพการบริหารการปกครองตนเองในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะเป็นเรื่องสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรปกครองตนเอง ในระดับท้องถิ่นที่ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถกล้าตัดสินใจกระจายอำนาจทำงานเป็นทีมให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีความโปร่งใสและมีความรับผิดชอบ ที่สำคัญคือใช้หลักธรรมาภิบาล ในการปกครองชุมชนนอกจากนี้แล้วยังจะต้องนำวิธีการบริหารองค์การสมัยใหม่มาใช้เพราะการบริหารในอดีตไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จนไม่สามารถจะคาดเดาได้อย่างถูกต้องแม่นยำ มีอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นปัจจัยอันสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกในยุคโลกเสรีหรือยุคโลกาภิวัตน์ ในปัจจุบัน

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การบริหาร, การปกครองตนเอง, โลกาภิวัตน์

Abstract

This article aims to present the concept of efficiency in the administration of self government in the era of globalization. because it is important to local government organizations which is an autonomous organization At the local level, management must have a vision. Have knowledge, ability and courage to make decisions, decentralize power, work as a team to allow people to participate. Be transparent and accountable The important thing is to use good governance principles. In community governance, modern organizational management methods must also be used because of the administration in the past. Not keeping up with the changes Happening fast until unable to predict accurately Influenced by the external environment is an important factor that affects the economic, political, social, and cultural systems of countries around the world in the free world or the era of globalization today

Keywords: Efficiency, Administration, Self-Government, Globalization

บทนำ

แนวคิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการในปัจจุบัน ได้พัฒนาการให้ทันสมัยด้วยการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์หรือ มุ่งผลให้เกิดประสิทธิภาพ จากประสบการณ์วิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 ที่เกิดจากสถาบันการเงิน ในประเทศไทยเรามีปัญหาขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ต้องเลิกกิจการเป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อไปยังบริษัทห้างร้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านการเงิน ไม่สามารถที่จะยื่นยืมยืมตราศึกษาให้อยู่รอดได้เช่นเดียวกัน

สาเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเพราะว่าสถาบันการเงิน และบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ขาดความรู้ความสามารถแบบสหวิชาการ คือต้องใช้ความรู้ความสามารถในทุกแขนง ทุกสาขา มาบูรณาการและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อป้องกันและกำหนดยุทธศาสตร์ไว้แก้ไขปัญหาได้ทันเวลาเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้น

การบริหารจัดการในศตวรรษใหม่ จึงจำเป็นจะต้องใช้ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์หรือผู้นำที่มีความรู้ความสามารถแบบสหวิชาการอย่างแท้จริงมีขณะนั้นแล้ว จะไม่สามารถนำพองค์การให้ยืนหยัดและอยู่รอดได้ อันเนื่องมาจากเกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน มีผลกระทบโดยตรงต่อความอยู่รอดขององค์การจึงต้องใช้ความรู้แบบสหวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ที่เกิดขึ้นจากอดีต ปัจจุบัน และในอนาคตให้ชัดเจน ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบทั้งทางตรงทางอ้อมต่อองค์การ โดยนำมาวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคแล้วนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการขององค์การเพื่อนำไปปฏิบัติและป้องกันทั้งเชิงรุกและเชิงรับได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะทำให้องค์การสามารถฝ่าฟันปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้

การบริหารการปกครองตนเองในยุคโลกาภิวัตน์

การบริหารการปกครองตนเองในยุคโลกาภิวัตน์เป็นเรื่องสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรปกครองตนเอง ในระดับท้องถิ่น ที่ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถกล้าตัดสินใจ กระจายอำนาจ ทำงานเป็นทีมให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบ ที่สำคัญคือ ใช้หลักธรรมาภิบาล ในการปกครองชุมชน นอกจากนี้แล้วยังจะต้องนำวิธีการบริหารองค์การสมัยใหม่มาใช้เพราะการบริหารในอดีต ไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จนไม่สามารถจะคาดเดาได้อย่างถูกต้องแม่นยำ มีอิทธิจจากสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นปัจจัยอันสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ในยุคโลกเสรี หรือ ยุคโลกาภิวัตน์ ในปัจจุบัน อย่างเช่น ปัญหาราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ปัญหาค่าเงินที่แข็งขึ้น ส่วนสภาพแวดล้อมภายใน ที่เกิดจากเมืองไม่มั่นคง มีความขัดแย้งทางการเมือง ประชาชนแบ่งแยกทางความคิดอย่างเห็นได้ชัด ปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด ปัญหาการทุจริต ล้วนแต่ทำให้การบริหารการปกครองขาดประสิทธิภาพ

ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวมีผลต่อประสิทธิภาพของการปกครองตนเองดังนั้นผู้บริหารจึงต้องแสวงหายุทธศาสตร์ที่ดีและเหมาะสมมาใช้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์การมีการพัฒนาทางการบริหาร สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตสามารถบริหารองค์การได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

Robin and Coulter (1999 : 9) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า และปัจจัยนำออก โดยใช้ทรัพยากรต้นทุนต่ำ ส่วนประสิทธิผล คือ ความสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78 (4) ได้บัญญัติให้รัฐต้อง "พัฒนา ระบบงาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุง รูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ ใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ" รวมทั้งนโยบายการบริหารจัดการที่ดี (นโยบายที่ 8) ที่รัฐบาลได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2551 "มุ่งเน้นจะพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารงานภาครัฐเพื่อให้ส่วนราชการมีความพร้อม และกำลังคนมีขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเป็นธรรมในการให้บริการสาธารณะ และปรับปรุงกฎหมายและการยุติธรรม สนับสนุนการพัฒนาการเมือง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายสาธารณะ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแผ่นดินที่ดี"

การพัฒนา มีรูปแบบและวิธีการดำเนินการในการบริหารจัดการเป็น 2 ประเด็น คือ

1. การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยให้หน่วยงานของรัฐใช้เกณฑ์การบริหารจัดการมาประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละปี เพื่อจะได้นำจุดแข็งและโอกาส มาปรับปรุงวิเคราะห์ และจัดทำแผนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และทิศทางการดำเนินงาน ซึ่งจะมีผลเพิ่มขีดความสามารถในประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งประเมินความสำเร็จในทุก ๆ ด้านด้วยการนำมาเปรียบเทียบเพิ่มเติม นับว่าเป็นวงจรการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่อง

2. การมุ่งสู่ประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นความสนใจของหน่วยงานรัฐ ที่มีความพร้อม ในการปรับปรุงยกระดับให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่ามาตรฐานสากล จากประเด็นดังกล่าว จึงนับว่าเป็นเครื่องมือและแนวทางในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม ผลที่ได้รับก็คือชนบทได้รับการพัฒนา สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนผู้รับบริการอย่างยั่งยืนได้ในอนาคต ทศพร ศิริสัมพันธ์ (หนังสือพิมพ์ มติชน ฉบับวันที่ 26 มีนาคม 2551: 3)

กิตติ บุณนาค (2545 : 22-27) พูดถึงวิธีการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management) ว่าเป็นกระบวนการสร้าง ยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารงาน โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชนโดยรวมซึ่งประสิทธิภาพที่เกิดขึ้น สามารถพิสูจน์ได้ในเชิงประจักษ์ คือ ในเชิงคุณภาพวัดได้จากระดับความพึงพอใจ เช่นในตัวผู้นำคณะผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ ขั้นตอนการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวก ภาระหน้าที่ ดังกล่าว ผู้บริหารองค์การปกครองตนเองจะต้องมีวิสัยทัศน์ ในการคิดค้นยุทธศาสตร์ที่ดี และเหมาะสมเข้ามาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร โดยต้องทำความเข้าใจสภาพอุปสรรคของปัญหาให้ละเอียดครบถ้วนก่อน แล้วจึงนำมาสร้างยุทธศาสตร์ทางการบริหาร ดังนี้คือ

1. ต้องใช้ความรู้แบบสหวิชาการในการนำไปสร้างยุทธศาสตร์
2. สร้างยุทธศาสตร์ แบบการกระจายอำนาจ

สงวนสิทธิ์ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 (MCU.RK.2023)
จัดโดย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

3. กำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ให้ชัดเจน
4. วิธีการของยุทธศาสตร์ต้องสัมพันธ์กับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์
5. ต้องระดมความคิดในการสร้างยุทธศาสตร์
6. ต้องมีข้อมูลข่าวสารที่เชื่อถือได้
7. แผนงานและวิธีการต้องมีความเป็นรูปธรรม
8. ต้องตรวจสอบความเหมาะสมในการสร้างยุทธศาสตร์จากผู้มีความรู้

จะเห็นว่าการสร้างยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพนั้น นอกจากประเด็นดังกล่าวแล้ว ยังต้องมียุทธศาสตร์ที่ประกอบด้วย ๑ ด้าน นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างยุทธศาสตร์อย่างถูกต้องและเหมาะสมนำไปปฏิบัติ โดยผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

Miller and Dess (1996 : ch 6.) ได้เสนอว่า การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติจำเป็นต้องมีความเหมาะสมของแผนงานและทำให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

Certo and Peter (1990 : 21) เสนอว่าการนำยุทธศาสตร์ ไปปฏิบัติควรมีการวิเคราะห์สภาวะแห่งความเป็นจริงของ องค์การก่อน เช่น ระดับของการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ โครงสร้าง และวัฒนธรรมขององค์การ

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการในยุคโลกาภิวัตน์

การบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพในทศวรรษที่ 21 มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดต่าง ๆ ที่จะนำมาสร้างยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพ คือ

1. แนวคิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ในยุคโลกาภิวัตน์

เป็นแนวคิดของผู้นำองค์กร ที่พยายามคิดค้นหาวิธี จากองค์ประกอบที่สำคัญหลาย ๆ ด้าน มาสร้างเป็นยุทธศาสตร์ ไปใช้ในการบริหาร และนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อองค์กร

2. องค์ประกอบแนวคิดประสิทธิภาพการบริหาร

กรอบแนวคิดที่บุคลากรทุกฝ่าย ต้องเข้าใจตรงกันอย่างเป็นเอกภาพจึงจะบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลประกอบด้วย

1. องค์ความรู้ 10 ประการ
2. การวิเคราะห์ SWOT
3. การใช้ SWOT MATRIX
4. การสร้างแผนและวิธีการ
5. การสร้างตัวชี้วัด

1.1 องค์ความรู้ที่สำคัญ 10 ประการ

องค์ความรู้ 10 ประการ นับว่ามีความสำคัญมากที่สุด ที่รากฐานและเป็นหัวใจของการนำไปสร้างยุทธศาสตร์ เพื่อวางแผนงานในการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม คือ

- 1) ด้านการบริหารจัดการ
- 2) ด้านการตลาด
- 3) ด้านการเงิน
- 4) ด้านการบัญชี

สงวนสิทธิ์ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 (MCU.RK.2023)

จัดโดย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- 5) ด้านทรัพยากรมนุษย์
- 6) ด้านการผลิต
- 7) ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหาร
- 8) ด้านสารสนเทศ
- 9) ด้านการสื่อสาร
- 10) ด้านเทคโนโลยี

ด้านการบริหารการจัดการ

องค์ความรู้ด้านการบริหารการจัดการ นับว่ามีความสำคัญของศาสตร์ทางการบริหาร การจะดำเนินการไปในทิศทางใด ขึ้นอยู่กับระบบการจัดการเป็นสำคัญ

อุทัย เลหาวิเชียร (2540 : 65) กล่าวว่า องค์การมีระบบย่อยประกอบไปด้วยเป้าหมายคน โครงสร้างเทคนิค ความรู้และข้อมูลการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการ สร้างยุทธศาสตร์ ควรมีหลักการที่สำคัญคือ

1. ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา นักบริหารหรือผู้นำทุกระดับต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบแบบมีส่วนร่วม จะทำให้ผลการวิเคราะห์มีความถูกต้องน่าเชื่อถือ

2. การวางแผนที่ดี จะทำให้องค์การมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ทำให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน มีความคล่องตัวรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ด้วยการวิเคราะห์จากปัจจัยภายนอกและภายในขององค์กร

3. การประสานงานที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น โดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ

4. การสั่งการที่ดีต้องมีความชัดเจนของแนวคิดและเนื้อหาและเข้าใจถึงข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติก่อนการสั่งการ

5. การสื่อสารที่ชัดเจน องค์การสมัยใหม่ จะเน้นในเรื่องการสื่อสารให้เข้าใจถูกต้องตรงกันเพื่อป้องกันการผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น จากการสื่อสารที่ไม่ชัดเจน เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจผิด จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้

6. การกระจายอำนาจอย่างเหมาะสม ปัจจุบัน การบริหารการจัดการ จะเน้นเรื่องการกระจายอำนาจให้หน่วยงานต่าง ๆ มีอำนาจในการตัดสินใจเพื่อความสะดวกในการให้บริการอันเป็นประโยชน์ของคนในองค์กรเอง หรือลูกค้าภายนอกองค์กร

7. การติดตามประเมินผลที่ดี นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นจะต้องมีการประเมินผลในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตลอดจนการบริการ ที่ได้รับความสะดวกสบาย และความพึงพอใจการประเมินผลจะทำให้ทราบมีอะไรบ้างที่ควรจะนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

8. การมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมการมีส่วนร่วมของบุคคลในองค์กร นับว่ามีความสำคัญที่จะร่วมมือร่วมใจเป็นพลังขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ขององค์กร ให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

9. การทำงานเป็นทีม ระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องพึ่งพาการทำงานเป็นทีม เพราะถือว่าการหล่อหลอมจิตใจของทีมงานให้เป็นหนึ่งเดียวกัน จะทำให้การบริหารจัดการประสบความสำเร็จด้วยดี

10. มีโครงสร้างการจัดองค์การที่เหมาะสม เพื่อที่จะสนองตอบความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งจะส่งเสริมให้การดำเนินยุทธศาสตร์ เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสม

11. ภาวะผู้นำที่ดีการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้นำนั้นมีความสำคัญต่อการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย กล่าวคือต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล

ปกรณ์ ปรียากร (2542 : 7) กล่าวไว้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง เจตจำนงหรือความตั้งใจที่กว้างขวางครอบคลุมทุก ๆ เรื่องขององค์การ คือคิดไปข้างหน้าเป็นการแสดงให้เห็นถึงความคาดหวังในอนาคต โดยมีได้ระบุถึงวิธีดำเนินงาน

ด้านการบริหารการตลาด

องค์ความรู้ทางการตลาด เป็นเรื่องที่มีอิทธิพลต่อการดำรงอยู่ขององค์การ โดยเฉพาะ ในองค์การภาคเอกชน แต่สำหรับองค์การภาครัฐในปัจจุบันนี้มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการให้บริการสาธารณะต่อประชาชนจำเป็นจะต้องสร้างความพึงพอใจในมิติต่าง ๆ อย่างมากซึ่งผู้บริหารองค์การ จะต้องมีความรู้ความสามารถทางการตลาดเป็นสำคัญ เพราะการตลาดที่ดีมีประสิทธิภาพ องค์การจะได้รับการสนับสนุนส่งเสริมและตอบสนองจากลูกค้าเป็นอย่างดี จะทำให้ได้รับผลประโยชน์จากสินค้าและบริการสถานะทางการเงินขององค์การก็จะมีคามมั่นคง จะเห็นว่าหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ใช้วิธีการทางการตลาดเพื่อสร้างความเชื่อถือ ใช้สินค้าและบริการ จากประชาชนมากยิ่งขึ้น และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับหลักการตลาดก็คือ

1. หลักของราคา ราคาของสินค้าและบริการ จะต้องสมเหตุสมผลเพราะจะทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการมีความเชื่อถือและมั่นใจ ซึ่งต้องรวมไปถึงสถานที่ตั้งของสินค้าและบริการด้วย

2. สถานที่ตั้ง หรือ สถานที่จำหน่ายสินค้าและบริการ

กิตติ บุณนาท (2544 : 110) ให้ความเห็นว่า สถานที่ที่เป็นหัวใจสำคัญต่อตัวสินค้าหรือบริการ ควรพบได้ง่ายสะดวกและมีความคล่องตัวในการจัดหา ที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จได้

3. การส่งเสริมการตลาด ที่ครอบคลุมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น ช่วยส่งเสริมทางการตลาด ให้ประชาชนสนใจให้บริการในกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มยอดการขายของสินค้าและบริการ

4. ผลិតภณท์ หรือตัวสินค้า พัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานอยู่เสมอ เพื่อสามารถตอบสนองต่อความต้องการและทัศนคติของประชาชนผู้บริโภคได้นานด้านการเงิน

ด้านการเงินหรืองบประมาณ

เป็นปัจจัยที่สำคัญขององค์การที่บ่งบอกถึงคามมีเสถียรภาพขององค์การการวางแผนทางการเงินหรืองบประมาณ เป็นเรื่องที่ต้องมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ในการที่จะกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อวางแผนการ ไปสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพจะเห็นว่าองค์การภาครัฐและเอกชนจัดให้มีการฝึกอบรมเรื่องการเงินสำหรับนักบริหาร

กิตติ บุณนาท (2544 :3) ได้ตั้งข้อสังเกตว่าสภาพปัญหาทางการเงินประการหนึ่งขององค์การ มักจะเกิดขึ้นจากการขาดสัญญาณเตือนภัยในทางการเงิน

ด้านการบัญชี

ในยุคปัจจุบัน ผู้บริหาร จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีความรู้ทางการบัญชีเป็นอย่างดีเพราะการบัญชีเป็นเครื่องมือของการบริหารการเงิน นอกจากนี้ยังนำไปใช้เพื่อเป็นความรู้ในการระดมความคิดในการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนทางการบัญชีขององค์การได้ โดยต้องมีความรู้ความเข้าใจ หลักของระบบ

บัญชี หลักของการบัญชีเพื่อการบริหาร หลักการบัญชีต้นทุน หลักของการสอบบัญชีและหลักของบัญชีคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นข้อมูลไปสร้างยุทธศาสตร์ การบริหารองค์การให้มีความเข้มแข็งและมั่นคง

ด้านทรัพยากรมนุษย์

บุคคลในองค์การได้รับการพัฒนา ดูแลและเอาใจใส่ อย่างจริงจัง เพราะความสำเร็จขององค์การ เกิดจากควมมีประสิทธิภาพของบุคลากรนโยบายการบริหาร และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับการบริหารการพัฒนาองค์การ

ทั้งนี้ การระดมความคิดในการนำไปสร้างยุทธศาสตร์ จากทรัพยากรมนุษย์ ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมได้ยุทธศาสตร์ที่ดี สามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งหลักการสำคัญ เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการสร้างยุทธศาสตร์ คือหลักของการสรรหาบุคลากร ปฐมนิเทศ ทดลองปฏิบัติงาน บริหารโครงสร้างค่าจ้าง ค่าตอบแทนและสวัสดิการ การประเมินผลการปฏิบัติงาน หลักของการพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการลงโทษทางวินัยซึ่งหลักการต่าง ๆ มีความสัมพันธ์และเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการสร้างยุทธศาสตร์องค์การ

ด้านการผลิต

การผลิตสินค้าและบริการที่นำมาให้บริการแก่ประชาชนผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการ จะเน้นไปทางด้านเวลาค่าใช้จ่ายและต้นทุนการผลิตที่ใช้เป็นกระบวนการสร้างยุทธศาสตร์ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมกับต้นทุนและการเงิน การผลิตกับการตลาด ความพึงพอใจในสินค้าและบริการวิเคราะห์สายงานวิกฤต และ PERT (Program Evaluation and Review Technique) เป็นเทคนิคควบคุมเวลา ต้นทุน และงบประมาณโดยรวม

ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหาร

มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะสภาพแวดล้อมภายนอกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยากที่จะคาดการณ์ได้อย่างถูกต้อง มีความยากลำบากในการประเมินผลลัพธ์ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทั้งโอกาส และข้อจำกัด ซึ่งการวิเคราะห์ เป็นส่วนสำคัญในกระบวนการสร้างยุทธศาสตร์ ผลลัพธ์และผลกระทบเกิดจากหลายด้าน เช่น เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กฎหมาย วัฒนธรรม คู่แข่งขัน สถานการณ์โลกและอื่นๆ

ด้านสารสนเทศ

หมายถึงสารสนเทศ (ข่าวสาร) เป็นความรู้ที่ได้จากการสำรวจการศึกษา หรือการเรียนการสอน ที่ได้จากการแปลงข้อมูล (DATA) ผ่านกระบวนการ (PROCESS ให้เป็นสารสนเทศ (ข่าวสาร) ที่มีความหมายและใช้ประโยชน์ได้โดยผ่านระบบ INPUT PROCESS OUTPUT ซึ่งเป็นกระบวนการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการโดยตรงกับองค์การ และเก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบโดยการนำมาผ่านกระบวนการเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ของผู้บริหารองค์การ

ด้านการสื่อสาร

คือกาบสื่อสารเพื่อให้คนอื่นได้รับรู้เรื่องราว ข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากเครื่องรับข่าวสารต่าง ๆ เช่น วิทยุ ทีวี อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น รับรู้และเข้าใจข่าวสารต่าง ๆ ไปสู่คนจำนวนมากได้ ในระยะเวลาอันรวดเร็วด้วยการจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารทั้งในและระหว่างประเทศ

ด้านเทคโนโลยี

สงวนสิทธิ์ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 (MCU.RK.2023)
จัดโดย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คือความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อบรรลุกิจการที่กำหนดไว้ ซึ่งจะอ้างถึงคอมพิวเตอร์เทคโนโลยี (Computer Technology) ที่ใช้ในการให้ข้อมูลข่าวสารไปถึงผู้รับสาร ไม่จำกัด สถานที่ ไม่จำกัดจำนวน ในเวลาที่รวดเร็ว

เจมส์ ทอมป์สัน (Thompson. Jame 1967) มีแนวคิด โดยพิจารณาความสัมพันธ์จากหน่วยงานหรือคนงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรหรือวัตถุดิบในการทำงานดังนี้

1. เทคโนโลยี ที่เป็นตัวกลางเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการกับลูกค้าที่รับบริการ
2. เทคโนโลยี ที่มีขั้นตอนในการทำงาน ส่วนใหญ่จะใช้ในโรงงานที่ใช้ในกระบวนการที่ต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มผลผลิตที่มีจำนวนมาก
3. เทคโนโลยี ที่ใช้หลายระบบในการผลิตมารวมกันเป็นเทคโนโลยีการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อสนองความต้องการของผู้รับบริการที่หลากหลาย

สกอตต์ (Scott.1987) หมายถึง กิจกรรม วิธีการ และความรู้ที่นำไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงจรรยาบรรณเข้าให้เป็นผลผลิต

ดังนั้น ไอซีที (เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) จึงเป็นการใช้ความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ให้คนกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำงานร่วมกันในการส่งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับข่าวสารได้ ไม่จำกัดจำนวน ไม่จำกัดสถานที่และไม่จำกัดเวลา ให้เกิดผลได้เกินคาด ในเวลาที่รวดเร็วที่เรียกว่า SYNERGY ทำให้โลกทั้งโลกอยู่ในอ้อมกอด ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วพร้อมกันทั่วโลกในระยะเวลาอันรวดเร็ว

จากองค์ความรู้ สำคัญ 10 ประการดังกล่าวนับว่าเป็นพื้นฐานอันสำคัญในกระบวนการของการสร้างประสิทธิภาพยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการองค์การต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนรวมถึงประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาองค์การปกครองท้องถิ่น

การวิเคราะห์ SWOT

คือการระดมความคิดของผู้บริหารทุกระดับ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน แสวงหาโอกาส และอุปสรรค ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่สำคัญมาก เพราะเป็นการหาที่มีประสิทธิภาพ เรียกว่า การวิเคราะห์ SWOT (SWOT ANALYSIS) โดยมีข้อกำหนดดังนี้ 1) การดำเนินการเกี่ยวกับ จุดแข็ง และจุดอ่อน 2) การดำเนินการเกี่ยวกับ โอกาสและอุปสรรค 3) สรุป

1) การดำเนินการเกี่ยวกับ จุดแข็งและจุดอ่อน

การวิเคราะห์ จุดแข็ง และจุดอ่อน ผู้บริหารจะต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงข้อมูล และข่าวสารเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง ประกอบได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อใช้เป็นหลักฐานสร้างความยอมรับในกลุ่มผู้บริหารได้ คือต้องยอมรับหลักฐานข้อมูลข่าวสารที่พิสูจน์ได้จริง Miller, Alec (1998 : 117) มีข้อสังเกตว่า การแสวงหาจุดแข็งและจุดอ่อนที่สามารถระบุได้ชัดเจน จะมีความสำคัญต่อการนำไปใช้ในการกำหนดค่าหรือสร้างยุทธศาสตร์ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การดำเนินการเกี่ยวกับ โอกาสและอุปสรรค

การดำเนินการเกี่ยวกับโอกาสและอุปสรรค จะมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งอยู่นอกการควบคุมขององค์การจึงต้องมีความระมัดระวัง และให้ความสนใจเป็นพิเศษ การวิเคราะห์ โอกาสอุปสรรคผู้บริหารจะต้องแสดงให้เห็นถึงข้อมูลข่าวสารเชิงประจักษ์ประกอบได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เช่นเดียวกัน แม้ว่าการวิเคราะห์จะเป็นเพียงข้อสันนิษฐานอาจจะส่งผลหรือไม่ส่งผลต่อ

องค์การก็ได้ แต่ก็ต้องระมัดระวังเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมั่นใจในผลของการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ซึ่งจะส่งผลให้นำไปสร้างยุทธศาสตร์องค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างแผนและวิธีการ

จากการสรุปรายชื่อยุทธศาสตร์ จะเห็นว่าเราสามารถที่จะเลือกยุทธศาสตร์ใดมาใช้ให้เหมาะสมกับองค์การ จึงจะเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งผู้บริหาร จะต้องตัดสินใจเลือกแล้วนำไปแปลงเป็นแผนและวิธีการดำเนินการจัดทำแผนและวิธีการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์

เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่า ยุทธศาสตร์ทางการบริหารที่ดี มีประสิทธิภาพจริงหรือไม่จำเป็นต้องต้องสร้างตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการยืนยันว่าสามารถทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่

วเรช จันทร์ทร (2540: 28) ให้ข้อสังเกตว่า ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานควรมีตัวชี้วัดอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบ

การสร้างตัวชี้วัด

โดยการสร้างเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ที่ใช้ในการประเมินตัวชี้วัดโดยใช้มาตราวัดแบบ (Buddhist Scale) ซึ่งเป็นการวัดระดับความเห็น เทียบกับบุคคลหรือ คอกบัว 4 ประเภท หรือแบบการให้คะแนนของระบบการศึกษาทั่วโลก คือ

4	หมายถึง	มากที่สุด
3	หมายถึง	มาก
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

สรุป

จะเห็นได้ว่าแนวคิดประสิทธิภาพการบริหารการปกครองตนเองในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่ง หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการศึกษ ในเรื่องของประสิทธิภาพ การกระจายอำนาจ การปกครองตนเอง ไปสู่แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ลักษณะ โครงสร้าง รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ หลักการให้การบริการ การบริหารการปกครอง การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ วิเคราะห์ SWOT และจัดทำ SWOT MATRIX เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์ ไปกำหนดเป็นแผนงาน แล้วนำไปปฏิบัติ ให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง, 2536. **คู่มือบริการประชาชน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. 2539. **กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน**

หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1), กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. 2539. **กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ องค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2539. **การฝึกอบรมเพิ่มพูนประสิทธิภาพประธาน**

กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

สงวนสิทธิ์ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 (MCU.RK.2023)

จัดโดย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- กิตติ บุนนาค. 2544. **กลยุทธ์การบริหารการเงินและการตลาดสำหรับนักบริหารไทย.**
กรุงเทพมหานคร: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- บุญทัน ดอกไธสง. 2550. **นำเสนอกรอบแนวความคิด ในการศึกษายุทธศาสตร์การบริหารการ
พัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในยุคโลกาภิวัตน์.**
- บุญทัน ดอกไธสง. 2551. **การจัดการทุนมนุษย์.** กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ตะวัน.
- ปกรณ์ ปรียากร. 2542. **การวางแผนกลยุทธ์ : แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์.**
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร. 2526. **การปกครองท้องถิ่น.** กรุงเทพมหานคร: พีระพัธนา.
- ปรัชญา เวสารัชช์. 2530. **"รายงานการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรม
เพื่อการพัฒนาชนบท".** สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระธงชัย สีสภณ ญาณธีโร. 2545. **แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลส่งผลต่อคุณภาพ
ชีวิตของชุมชน: กรณีศึกษา ชุมชนบ้านฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์.** วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัฒน์ บุญรัตน์พันธ์. 2527. **การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน.** กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติจักร. 2552. **แนวคิดยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น (อปท) ในยุคโลกาภิวัตน์.** กรุงเทพมหานคร : ปัญญาชน.
- พิรุณ เสลานนท์. 2539. **การกระจายอำนาจ : ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ
การกระจายอำนาจในรูปขององค์การบริหารส่วนตำบล.** วิทยานิพนธ์ รม. (การปกครอง).
กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทยา บวรวัฒนา. 2546. **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล. 2532. **การปกครองท้องถิ่นและพื้นฐานการพัฒนาประชาธิปไตย
กรณีศึกษา ตำบลท่าม่วง จังหวัดสกลนคร.** วิทยานิพนธ์ คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. 2527. **"นโยบายและวิถีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การ
พัฒนาในปัจจุบัน" ในกรณีมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา.** กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภณ
การพิมพ์

